

”Så överlevde jag Värmdö

NVP:s stjärnreporter trotsade Moder Natur och avverkade den 3 mil

VÄRMDÖ FRILUFTSLIV
Vi känner namnen
på världshistoriens
stora upptäckare och
äventyrare: Christo-
pher Columbus, Vasco
da Gama – och Ola
Skinnsnäs.

Men ingen av dem
har avverkat heeela
Värmdöleden.

På en dag.
NVP tog sitt ansvar
och fyllde ett gapande
hålrum i historieskriv-
ningen.

För de gamla grekerna var
vattnet utanför Herkules sto-
der vid Gibraltar sund känt
som *non plus ultra* – det vill säga
världens ände.

Följaktligen tog det åtskilli-
ga århundraden innan väst-
världen inledde kartläggand-
et av exempelvis Afrika.
Övertygelsen var ju att inget
fanns att utforska bortom
denna yttersta gräns.

SL, Stockholms lokaltrafik,
tycks ha samma tankar om
landet väster om Skevik och
Norra Lagnö.

Att nå Värmdöledenens abso-
luta nollpunkt är sålunda en
strapats bara det.

Först får man gå en och en
halv kilometer från busshåll-
platsen Skeviksstrand, nå
starten vid gården Ström-
men, där första Värmdöleds-
skylten står – därefter kan den
långa marschen börja.

Vi går på tur

Värmdöleden består av följande tre etapper:

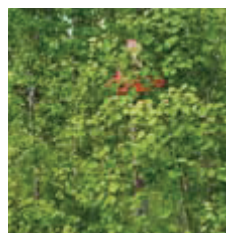
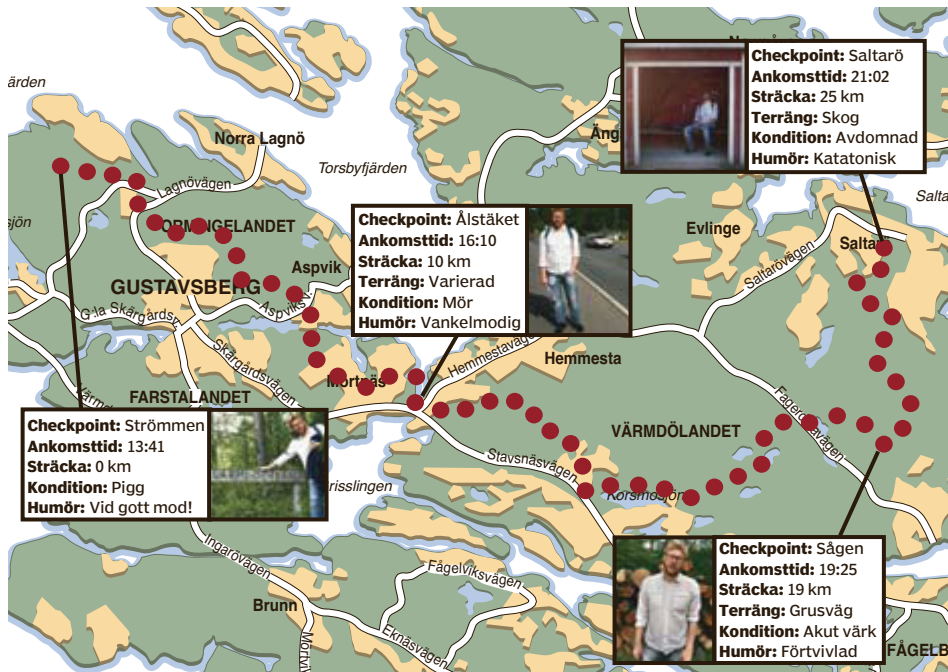
- Strömmen – Ålstäket
- Ålstäket – Sågen
- Sågen – Saltarö

Tillsammans ska de erbjuda en 25 kilometer lång vandring genom delvis lättgången, delvis krävande terräng. Detta står att läsa i såväl Stigotekets information som på Värmdöledenens hemsida.

En mer rättvisande uppskattning av den strapats du har att tillryggelägga är snarare uppemot tre mil.

Inte för att turistinformationen ljugar, utan för att du kommer att gå vilse.

För att orienterade dig längs sträckan följer du orangefärgade markeringar på

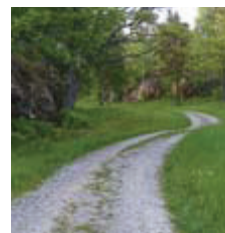
Väl kamouflerat riktmärke.

Vattendepå vid Ösbyträsk.

Det finns flera rastplatser och även vindskydd längs leden.

Fridfull eller ändlös väg?

träd, stolpar och skyltar. Markeringarna är utsatta med så pass jämna mellanrum att du klarar dig utan karta på din vandring.

Oftast, vill säga.

Andra gånger står du rådvill framför ett vägskeäl utan minsta aning om vilket håll du ska välja. Så du provar vänster, knatar ett par hundra meter innan du inser att det var fel beslut, varför du tvingas vända om.

Tillbaka vid vägskelet upptäcker du efter idogt sökande markören dold djupt inne i den prunkande grönskan. Ett kamouflage som det gissningsvis ännu inte var säsong för när skylten sattes i jorden. (Se exempelvis första

bilden i raden ovanför.) Värmdöleden må med andra ord vara 25 km lång, men du kommer likväl gå 30.

Friluftsmetropolen Skevik

Den inledande etappen mellan Strömmen och Ålstäket är den med lättast terräng av de tre. Likaså bjuder den på mest varierat utbud av miljöer, med vandring genom skog, över ångar och längs grusvägar. Därför är det heller inte överraskande att sträckan ifråga också är den av friluftsfantaster mest trafikerade.

Under NVP:s strövtåg över Orminge- och Farstalandet träffar vi mängder av ridande tjejer, familjer på vandringsfärd samt – det något mer

Observera!

- Ta med vatten, mobiltelefon och skavplåster.
- Värmdöleden är inte barnvagnsvänlig.
- Karta finns att köpa på Värmdö turistbyrå.

överraskande inslaget i motionsspåret – bägskytter. Mörtill mängder av våghalsiga klättrare, som unisont hyllar Skeviksgrottans utmanande klippväggar.

– Ett klättringsmekka i Stockholm, konstaterar Kungsholmsbon Lars Burell, som är på plats tillsammans med sambon Marie Edholm och sonen Knut, 4.

NVP:s möte med bägskyt-

tarna Bertil Andersson och Martin Berglind, medlemmar i BK Fiskgjusen, slutar med höjda ögonbryn från de senare.

– Gå hela Värmdöleden? Det är några mil till det, skrockar Bertil och vi inser att det är hög tid att fortsätta våra umbäranden.

Vilse i Mörtåns

Om det nu beror på dålig uppmärksamhet eller på undermålig skyltning ska vara osagt. Men expeditionen upplever sitt första tunga bakslag i eller strax före Mörtåns. Plötsligt är vi ur kurs och finner inga markörer hur mycket vi än letar. Irritationen och frustrationen växer. Sam-

manbitet vandrar vi en alternativ väg mot Ålstäket där endast en viljestyrka värdig antikens heroer förhindrar författaren till dessa rader att slinka in på den oas i form av en pizzeria med fullt utskänkningsstillstånd som plötsligt uppenbarar sig framför oss.

Två och en halv timme in i vår exkursion hugger vi istället in på den medhavda matsäcken, samt plåstrar om den av gruppens deltagare som har ett begynnande skavsår. Ännu är vi inte halvvägs.

Leden övergår i ledan

Första etappen var en förvisso lång vandring, men samtidigt idyllisk och varierande. I jämförelse bjuder de två sista

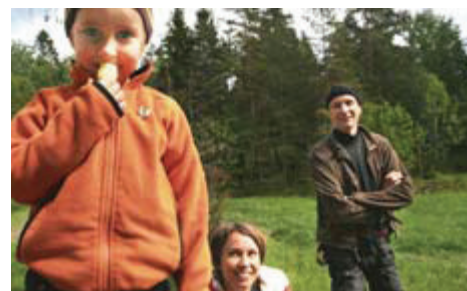
Martin Berglind, BK Fiskgjusen, provar bågen vid klubbens banor vid Skevik.

Rasmus Törnquist och Sara-Lisa Duplessis.

Riktningsskylt, modell svårtydbar.

Knut Burell, Marie Edholm och Lars Burell – alla klättrings-entusiaster som sökt sig till Skeviksgrottan.

NACKA
VÄRMDÖ

Sommar

leden i tre akter

Ett drama i tre akter

långa vandringsleden på en dag

Vid starten vid Strömmen, utanför Skevik, var kampmoralen ännu på topp.

slingorna på mördande monotoni. Ett intryck som visserligen kan färgas av ett vid tidpunkten eskalerande energidränage.

Trevligt därför när vi plötsligt får sällskap på turen.

Sara-Lisa Duplessis, långväga gäst från Ystad, är tillsammans med Rasmus Törnquist från Hemmesta på upp-täcktsfärd i grönskan.

– Sån här natur har vi inte i Skåne. Det är ett oerhört fint område, säger hon.

»Sån här natur har vi inte i Skåne«

Mycket riktigt bjuder andra sträckan, från Ålstäket till Sågen, inledningsvis på betagande vyer runt Kosmosjöns fridfulla vatten, men mynnar sedan ut i till synes ändlösa grusvägar.

Fast det beror så klart på hur man är fundat och hur ont man börjar få i fötterna.

Mitt sällskap kan under samma etapp inte nog prisas naturens skönhet och uppfattar grusvägarna som rofyllda stråk kantade av ljusa gläntor och ålderdomliga ekar.

Det som för egen del ändå lyckas göra vandringsen ut-härdlig är nyfikenheten på det, gissningsvis, mycket gamla sågverk som ska uppenbara sig vid etappens slut. Delmålet Sågen kan ju inte heta Sågen för intet. Men även här blir jag snuvad.

Väl framme förklarar en informationsskylt att "Sågtorp" har anor från sent 1700-tal men i dag upptäcker vi inga spår efter detta historiska arv annat än en stor samling stockar invid vägkanten.

■ Vandringsleder i Nacka och Värmdö

Björkhagsleden, Hellasgården – Björkhagen (5,5 km)

Blå spåret, Hellasgården – Tattby station (10 km)

Booledden, Boo hembygdsgård – Strömmen (15 km)

Gröna spåret, Hellasgården – Solsidans station (11 km)

Värmdöleden, Strömmen – Saltarö (25 km)

PÅ STIGOTEKET SE FINNS DESSA OCH FLERA ANDRA VANDRINGSSPÅR

Undertecknad tjuvar högt i vanmakt och fortsätter vandringsen.

Vansinnet bultar på porten

Om sträcka två var "Rasmus på luffen" är tredje och sista "Ronja Rövardotter". I klarspråk talar vi om skog – ute-slutande bergig i princip orörd skärgårdsskog där man skulle vara helt vilse utan led-markörerna. Vi ska inte dra Astrid Lindgren-liknelserna så långt att det dessutom trampar runt rumpnissar och grådvägar bland träden – men klart är att en lång dag i solen, längs evinnerliga vägar och myrar nu börjar kräva sin tribut. Det är oklart om orkeslösheten, vätskebristen eller helt enkelt uppgivenheten bär ansvaret – men nu närmar sig hur som helst NVP:s

patrull gränslandet mellan förnuft och mental kollaps.

Det inleds med sång, hög sång, därefter isande ångest-vrål och slutligen oförblommerat vansinne. Undertecknad tilltalar tallar och tycker sig på allvar se en svart panter stå på vakt i ett bryn, när det i själva verket är en omkullvräkt granrot. (Anteckningarna från den här delen av turen är för övrigt ytterst svårtydda).

Det är omöjligt att undgå symboliken i att vi i samma veva passerar Stickelsberg, lokal avrättningsplats mellan åren 1600-1826.

Till slut når vi då ändå ändhållplatsen, Saltarö, 7,5 timmar efter starten. Lättnaden kan omöjligt kläs i ord.

TEXT: INGEMAR LUNDIN

FOTO: MARIT FURN OCH INGEMAR LUNDIN

Sju och en halv timme efter starten når vi Saltarö.

Vi har allt för
sommarsugan

SMALA SPISAR, TILLHÖRANDE
FLÄKTAR, SODAMASKINER,
SMÅ DAMMSUGARE...

Cylinda kyl (K1085)
• Endast 85 cm höga
• Energiklass A
• Volym 132 liter

2 195 kr
rek. pris 2 800 kr

2 395 kr
rek. pris 3 100 kr

Cylinda frys (F1085)
• Endast 85 cm höga
• Energiklass A
• Volym 86 liter

3 495 kr
rek. pris 3 895 kr

Cylinda kyl/frys
(KF1144)
• Höjd 144 cm,
bredd 54 cm,
djup 60 cm
• Energiklass A

14 995 kr
rek. pris 18 995 kr

Electrolux luftvärmepump (ESD09HRA)
• Luftvärmepumpen - ger svalka på sommaren,
värme på vintern
• Utvecklad för nordiska förhållanden
• Med den senaste tekniken.

995 kr
rek. pris 1 290 kr

Nilfisk dammsugare (NI18450101)
• Effekt 200 W
• 2 års fabriksgaranti

Wilfa microvågsugn
(M3-717)
• Silver
• Effekt 700 W
• Rymd 17 liter

595 kr

Melitta Kaffebryggare
(SP-18147)
• Brygg kaffet direkt i termos
• Automatisk avstängning efter 15 min
• Volym 8 koppar/1l

LG tvättmaskin (F-14481TP)
• 7 kg med 1400 varvs centrifugering,
extra sköljning - "klinisk"
• Bra för allergiker

3 995 kr
rek. pris 5 995 kr

hemma
Snabbt • Smidigt • Enkelt

SORTIMENTET KAN VARIERA I OLIKA BUTIKER. ERBJUDANDENA TÖM 30/9-09. VI RESERVERAR OSS FÖR SLUTFÖRSÄLJNING,
ÄNDRINGAR OCH TRYCKFEJL. *KREDITGIVARE ÄR SE MONEY BANK. FRÅGA I BUTIK FÖR MER INFORMATION.

GUSTAVSBERG
VÄRMDÖ MARKNAD
08-574 122 70

www.hemmabutikerna.se